

Onderwerp: Cultuurplanperiode 2025-2028 -
veegbrief

Cluster: Maatschappelijke Ontwikkeling
Portefeuille: Onderwijs, Cultuur, Evenementen
Portefeuillehouder: Said Kasmi

Van: C. Melsen
Telefoon: 06-41550103
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Uw kenmerk: 24bb006991
Ons kenmerk: M2410-1777 - 24bo007996

Datum: 21 oktober 2024

Aan de commissie
Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport

Beste commissieleden,

Tijdens het debat over het Cultuurplan 2025-2028 in uw commissie op 9 oktober jl. heb ik u acht toezeggingen gedaan. Deze toezeggingen betreffen zowel een nadere toelichting op de werkwijze van de adviescommissie Cultuurplan, als keuzes die aan het raadsvoorstel en ontwerpbesluit Cultuurplan 2025-2028 (24bb006359) ten grondslag liggen. In dat licht heeft u mij gevraagd een reactie te geven voorafgaand aan de behandeling van de begroting cultuur 2025 in uw commissie op 23 oktober a.s.. Hieronder mijn reactie per toezegging.

Cultuurplanperiode 2025-2028 – werking advisering binnen of /buiten budget

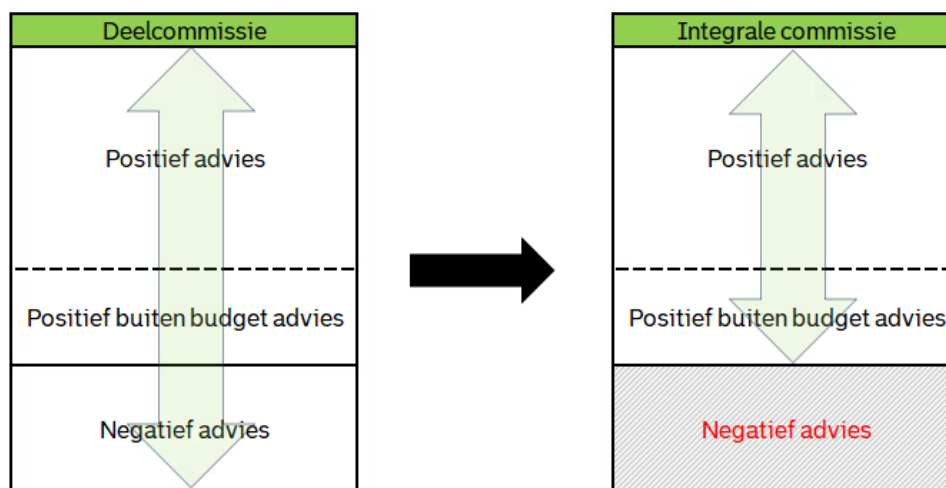
Allereerst wil ik ingaan op uw vragen over de advisering, met name waar het gaat over de plaatsing binnen of buiten budget. Hoewel het geen formele toezegging is, heb ik uw wens tot meer duidelijkheid op dit punt goed verstaan. Ik zal hierna de structuur van de commissie en vervolgens de werkwijze toelichten.¹ De Adviescommissie voor het Cultuurplan 2025-2028 bestond uit een integrale commissie en vijf deelcommissies. Alle 140 aanvragen zijn eerst door een deelcommissie beoordeeld. Vervolgens heeft de integrale commissie het geheel van adviezen bekeken, gewogen en vastgesteld.

- De leden van de deelcommissies hebben ter voorbereiding op de bespreking van aanvragen in de deelcommissievergaderingen met een formulier hun individuele beoordeling aangeleverd. Deze formulieren waren voor de overige commissieleden pas in te zien nadat iedereen zijn of haar individuele beoordeling had gegeven, om onderlinge beïnvloeding vooraf te voorkomen.
- Op basis van deze individuele beoordelingen zijn de vergaderingen van de deelcommissies gevoerd. In die vergaderingen kwamen commissieleden unaniem – op basis van een gewogen oordeel van deze deskundigen – tot een advies.

¹ Zie ook *Verandering verankerd. Cultuurplanadvies 2025-2028*, pp.11-13.

- Elke deelcommissie heeft aan de integrale commissie overgebracht welke instellingen tot het deel behoren dat hoe dan ook een plek in het Cultuurplan zou moeten krijgen.
- In de integrale commissie zaten zowel de voorzitters van de deelcommissies als drie leden die vanuit maatschappelijke invalshoek waren toegevoegd.
- De integrale commissie heeft alle adviezen besproken; dit heeft niet geleid tot bijstelling van negatieve adviezen.
- De integrale commissie heeft binnen de scope van haar opdracht scenario's besproken op basis van de integrale criteria zoals aangegeven in de adviesaanvraag van het college; bereik van hoofdgroep licht, spreiding over de stad en spreiding over culturele disciplines, de drie I's en de relevantie voor de stad. Elk met eigen accenten. De adviesaanvraag is toegezonden aan uw raad bij collegebrief van 3 oktober 2023 (23bb006537).
- Op basis daarvan heeft de integrale commissie een eindafweging gemaakt. Daardoor zijn enkele instellingen met een positief advies om bovengenoemde redenen binnen, dan wel buiten het budget geplaatst.

Schematisch ziet dat eruit als volgt met de opmerking dat de weergegeven omvang van de blokken geen getrouwe weergave is van de getalsmatige verhoudingen.

Toezegging 24bb006991 - Cultuurplanperiode 2025-2028 Belangenverstrengeling

De wethouder zegt toe om de informatie over "belangenverstrengeling" en de casussen die bij de wethouder op tafel hebben gelegen te delen (zodanig geheim) met de commissie en de motivatie waarom er geen sprake zou zijn van belangenverstrengeling.

Hieronder beschrijf ik eerst de manier waarop procesmatig met het thema belangenverstrengeling is omgegaan, vervolgens zal ik ingaan op de twee concrete cases. Ik heb er heel bewust voor gekozen deze cases niet met geheimhouding aan u te presenteren, zodat ook anderen kennis kunnen nemen van mijn reactie. Ik hecht daaraan omdat ik pal sta voor de integriteit waarmee leden van de adviescommissie hun werk hebben gedaan. Ik wil niet meegaan in suggesties die leiden tot het in diskrediet brengen van individuele leden en vraag uw begrip daar waar de wens tot transparantie in mijn beantwoording raakt aan zaken van privacy.

Proces

- Allereerst wijs ik u op de Regeling Adviescommissie Cultuur waarmee de adviescommissie is ingesteld. Deze regeling bevat een artikel waarin zaken van integriteit zijn verankerd. Kandidaten voor de adviescommissie zijn langs deze lat gelegd.²
- Het thema belangenverstremgeling is geadresseerd in de vacaturetekst voor de werving van commissieleden voor het Rotterdamse Cultuurplan 2025-2028 die in maart 2023 online was gepubliceerd. Daarin is expliciet de regel benoemd dat geen sprake kan zijn van financiële of beleidsmatige betrokkenheid van aspirant-commissieleden bij een van de aanvragende instellingen in de laatste drie jaar voorafgaand aan de reactie op de vacature, om belangenverstremgeling te voorkomen.
- In de selectiegesprekken met aspirant-commissieleden is eventuele belangenverstremgeling aan de orde gekomen; commissieleden zijn daarop bevraagd.
- Na de benoeming van commissieleden, heeft de gemeente op verzoek van het Directeurenoverleg³ nader bekeken of sprake was van mogelijke belangenverstremgeling bij enkele specifieke commissieleden. In enkele gevallen werd geconcludeerd dat geen sprake was van belangenverstremgeling; in enkele andere gevallen is geacteerd, omdat de schijn van belangenverstremgeling aan de orde was. Enkele commissieleden zijn vervolgens ontheven uit hun functie als commissielid of ze zijn verwijderd als vast lid van een bepaalde deelcommissie.
- Voorafgaand aan vergaderingen over de cultuurplanaanvragen, hebben leden van de adviescommissie elkaar bevraagd op eventuele belangen die spelen en of de aanwezige commissieleden voldoende expertise in huis hadden om de voorliggende aanvragen te beoordelen. Dit zie ik als een extra informele stap om te voorkomen dat commissieleden met een aanwijsbaar belang zouden oordelen over een aanvraag.

Cases

Sinfonia

In uw commissievergadering is aan de orde gekomen dat sprake zou zijn van 'belangenverstremgeling' bij de beoordeling van de aanvraag van Sinfonia Rotterdam. Een van de commissieleden die over de aanvraag van Sinfonia heeft geoordeeld zou een concurrerende positie bekleden bij vergelijkbare instellingen en had daarom niet over de aanvraag van Sinfonia mogen oordelen, aldus de aanvrager.

Er is in dit geval naar mijn oordeel geen sprake van belangenverstremgeling, omdat het betreffende commissielid geen directe invloed heeft op de keuzes van derde partijen, in dit geval zalen of festivals die orkesten boeken. Bovendien veronderstelt de aantijging dat sprake is van identieke posities van Sinfonia en een ander orkest, terwijl dat niet het geval is. De orkesten hebben een andere signatuur, die al dan niet past bij de artistieke visie van de derde partij of boeker. Tot slot bestrijd ik dat sprake is van een zeer smalle markt voor klassieke orkesten; er is in Nederland een levendige muzieksector waarin allerlei muziekensembles van uiteenlopende signatuur actief zijn.

² Zie artikel 8 in <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR638086/2>

³ Het georganiseerde overleg van cultuurplaninstellingen op directieniveau.

PrintRoom

In uw commissievergadering van 9 oktober jl. is aan de orde gekomen dat sprake zou zijn van belangenverstrengeling bij de beoordeling van de aanvraag van PrintRoom. In een brief aan de raadscommissie stelt PrintRoom het volgende: "(...) bevatte onze commissie een lid dat er direct belang bij heeft als wij de in onze aanvraag genoemde nieuwe ruimte niet meer kunnen betalen."

Een van de commissieleden die de subsidieaanvraag van PrintRoom mede heeft beoordeeld, had volgens de aanvrager graag dezelfde locatie gehuurd als de locatie waar PrintRoom momenteel is gehuisvest. Een woningcorporatie heeft deze locatie aan PrintRoom toegewezen. PrintRoom ziet daarin een geval van belangenverstrengeling.

Er is in dit geval geen sprake van belangenverstrengeling, omdat (a) de toewijzing van de locatie al had plaatsgevonden voorafgaand aan de beoordeling en (b) in het geval dat PrintRoom noodgedwongen deze locatie zou moeten verlaten, het pand niet direct aan dit commissielid of andere geïnteresseerde partijen toegewezen zou worden. De derde partij - de woningcorporatie - maakt daarin haar eigen, zelfstandige, afwegingen en keuzes.

Ik concludeer dan ook dat belangenverstrengeling in beide gevallen niet aan de orde is en ook dat er geen schijn van belangenverstrengeling is. Door deze aantijgingen zijn commissieleden die naar eer en geweten hun werk hebben gedaan in hun goede naam geschaad. In Rotterdam moeten we zorgvuldig omgaan met professionals die de advisering uit opdracht van het college op zich nemen.

Toezegging 24bb006993 - Cultuurplanperiode 2025-2028 - Wereldmuseum

De wethouder komt schriftelijk terug op de vraag hoe de eigen inkomsten van het wereldmuseum in elkaar zitten en waar ze "derde/n" gelden ontvangen.

Wereldmuseum Rotterdam heeft, net als veel andere musea, naast de gemeentelijke subsidie, eigen inkomsten. Deze eigen inkomsten bestaan uit onder meer inkomsten uit kaartverkoop, horeca en giften of sponsoring. Wereldmuseum Rotterdam heeft in zijn jaarrekening 2023 uiteengezet uit welke bronnen zij eigen inkomsten ontvangt. De instelling is, zoals vele culturele organisaties, door de Belastingdienst aangemerkt als 'algemeen nut beogende instelling' (anbi). Dit brengt de verplichting met zich mee tot publicatie van de jaarcijfers. Deze vindt u op de website van het Wereldmuseum: <https://rotterdam.wereldmuseum.nl/nl/over-wereldmuseum-rotterdam/anbi>.

Relevant is, dat Wereldmuseum Rotterdam in de jaarrekening twee balansen en overzichten van baten en lasten voor 2023 publiceert. Een enkelvoudige en een geconsolideerde. Dit komt voort uit het cultureel ondernemerschap dat Wereldmuseum Rotterdam toont op het gebied van verhuur en 'banqueting' van de zalen in het museumgebouw. Hiervoor heeft Wereldmuseum een separate BV opgericht ('Wereldbusiness B.V.'). Het geconsolideerde overzicht van baten en lasten en de geconsolideerde balans laten het resultaat zien van het Wereldmuseum, inclusief de positieve bijdrage aan de financiën van het museum door Wereldbusiness B.V..

In 2023 heeft het Wereldmuseum conform het geconsolideerde overzicht van baten en lasten een eigen inkomstenpercentage gerealiseerd van 30,9%. De horeca draagt het meeste bij aan de eigen inkomsten (24,3% van de totale baten), gevolgd door entreegeld (3,8%) en inkomsten uit rondleidingen en bruiklenen (1,3%). Inkomsten uit andere bronnen, zoals sponsorbijdragen en giften, opbrengsten van de winkel en overige

inkomsten tellen op tot 1,5%. Het gerealiseerde percentage wijkt af van het veel lagere percentage (16%) dat de adviescommissie in het adviesrapport heeft genoemd. De commissie heeft bij de beoordeling het door het museum voorgelegde enkelvoudige overzicht van baten en lasten meegewogen. Hierin wordt alleen de opbrengst c.q. de winst uit de BV meegerekend in het aandeel eigen inkomsten. In het geconsolideerde overzicht wordt de gehele omzet van de BV meegerekend in de baten. Dat leidt tot een groter aandeel van eigen inkomsten in de totale baten.⁴

Toezegging 24bb006992 Cultuurplanperiode 2025-2028 – matchen is kletchen

De wethouder zegt toe om voor de begrotingsbehandeling de gemeenteraad te informeren over "matchen is kletchen" en over wat de lagere subsidie vanuit het cultuurplan betekent voor de landelijke subsidie die bepaalde cultuurorganisaties ontvangen.

Deze toezegging kunt u beschouwen als een tussenbericht op de aangenomen motie 'Niet kletschen, maar matchen' (24bb006704) van J. Bokhove e.a.. Hoewel de toezegging een wat andere titel draagt dan de motie, bleek deze toepasselijk gelet op mijn recente contact met de rijkscultuurfondsen over eventuele gevolgen van de, conform het ontwerp Cultuurplan 2025-2028, naar beneden bijgestelde subsidiebedragen voor de drie instellingen House of Knowledge, Tall Tales Company en Club Gewalt.

Ter introductie onderstreep ik dat elke landelijke subsidie die naar Rotterdam gaat, zeer welkom is. Ik heb daarover vaker met uw commissie van gedachten gewisseld en onze gezamenlijke inspanningen zijn erop gericht de bijdrage vanuit het rijk te vergroten. Om die reden was ik bijvoorbeeld verheugd dat er de komende periode meer geld gaat naar de Rotterdamse BIS-instellingen als totaal. Tegelijkertijd zijn de adviezen die leiden tot subsidieverdeling zowel landelijk als in Rotterdam eigenstandige trajecten met hun eigen dynamiek en dus ook met hun eigen budgettaire keuzes. Honorering van de rijksfondsen leidt niet automatisch tot een gematchte honorering in Rotterdam.

Voor de eventuele gevolgen van een lagere cultuurplansubsidie bij de drie genoemde instellingen wil ik het onderscheid maken tussen:

1. gevolgen voor financiële matching
2. gevolgen door mogelijk aangepast niveau prestaties

Financiële matching

Voor de drie Rotterdamse instellingen geldt een matchingsvoorwaarde vanuit het rijkscultuurfonds. Voor het van Fonds Podiumkunsten (FPK) voor elke € 1,00 minimaal € 0,75 overige inkomsten verwacht (inclusief cultuurplansubsidie). In het geval van Fonds Cultuurparticipatie geldt voor € 1,00 minimaal € 1,00 overige inkomsten. Er worden voor matching vanuit de rijkscultuurfondsen geen inhoudelijke voorwaarden aan de gemeente gesteld. De matching gaat niet alleen om de gemeentelijke subsidie, maar om alle overige inkomstenbronnen. De ingediende plannen kennen nu de onderstaande financiële uitkomsten. Hieruit valt te concluderen dat zuiver financiële matching voor de drie instellingen niet in gevaar komt.

⁴ Het Wereldmuseum heeft bij de hoor & wederhoorfase de geconsolideerde jaarrekening gedeeld met de commissie. Deze kon op dat moment niet meer betrokken worden bij de beraadslaging van de commissie.

<i>In euro's per jaar</i>	Bijdrage fonds	Minimaal vereiste overige inkomsten incl. Cultuurplan	Daadwerkelijke overige inkomsten incl. Cultuurplan
Tall Tales Company	€ 250.000 (FPK)	€ 187.500	€ 399.900
House of Knowledge	€ 204.550 (FCP)	€ 200.000	€ 268.300
Club Gewalt	€ 485.000 (FPK)	€ 363.750	€ 373.900

Mogelijk aangepast niveau prestaties

We vragen in alle gevallen waar het een lagere subsidie betreft om een aangepast plan aan de instelling. Mogelijk leidt de aanpassing tot een lager prestatieniveau. Het is op dit moment - na gesprekken met de instellingen en contact met de fondsen - nog onduidelijk óf en zo ja, op welke wijze een eventueel lager prestatieniveau gevolgen zal hebben voor de rijksbijdrage. Het gaat hierbij om maatwerk. Niet voor niets heeft uw raad de onderzoeksmotie op dat vlak aangenomen die ik heb omarmd. Laten we die uitkomsten afwachten.

Toezegging 24bb006996 - Cultuurplanperiode 2025-2028 – Feitelijke onjuistheden

De wethouder zegt toe om in het advies feitelijke onjuistheden na te gaan en/of die schade tot gevolg hebben en hoe dit te herstellen is.

Zoals u heeft kunnen lezen in het raadsvoorstel inclusief ontwerpbesluit heeft het college vier positieve correcties aangebracht naar aanleiding van het advies van de commissie Cultuurplan. Het gaat om adviezen waarvan de motivering volgens het college juridisch gezien ontoereikend is, met als resultaat dat het advies geen adequate grondslag biedt voor het besluit, en om noodzakelijke bijstelling vroeg. Ook heb ik kennisgenomen van een aantal adviezen die vragen om enige nuancering en/of correctie op onderdelen. In deze gevallen blijft evenwel het instellingsadvies en het eindoordeel van de adviescommissie standhouden.

Ik sta achter het advies. Maar ik begrijp erg goed de zorg die leeft op dit punt. Alle aanvragers ontvangen na besluitvorming in de raad zoals gebruikelijk een subsidiebeschikking. Het college zal in deze beschikking, in die gevallen waar relevant (mijn inschatting is dat het gaat om circa twintig adviezen), reageren op de betreffende onderdelen van het uitgebrachte advies van de commissie. Om enig misverstand te voorkomen, benadruk ik dat die nuances uiteraard onderdeel waren van de interne beraadslaging van het college en het daaruit volgende collegebesluit.

Toezegging 24bb006995 Cultuurplanperiode 2025-2028 - percentages compensatie

De wethouder zegt toe om schriftelijk terug te komen op de percentages compensatie voor fair pay voor de instellingen die dit betreft.

Toezegging 24bb006994 - Cultuurplanperiode 2025-2028 - Hofplein Theater

De wethouder zegt toe om schriftelijk terug te komen op het technische verhaal over de totstandkoming van het advies van Hofplein Theater.

Beide toezeggingen hebben betrekking op de Fair Practice Code, meer in het bijzonder inzet van fair pay middelen. Ik zal eerst de inzet van fair pay middelen per 2021 toelichten en de uitgangspunten die ik daarvoor heb genomen. Vervolgens sta ik stil bij Jeugdtheater Hofplein.

Een eerlijke beloning bieden aan iedereen die werkzaam is in de creatieve en culturele sector, dus ook aan uitzendkrachten, zzp'ers en remplaçanten. Dat is de kern van fair pay. Het belang van fair pay is ook beschreven in de vastgestelde nota 'Van onschatbare waarde. Uitgangspunten voor het Rotterdamse cultuurbeleid 2025-2028' (23bb004050/23bb003601). Voor de cultuurplanperiode 2025-2028 heeft het college het toepassen van fair pay ook als eis opgenomen bij het indienen van de aanvraag. Dit is vastgelegd in de Handleiding aanvragen Cultuurplan 2025-2028 (zie collegebrief 23bb006535). Fair pay staat dus niet ter discussie.

Fair pay is onderdeel van de Fair Practice Code, een gedragscode die landelijk is opgesteld door de culturele en creatieve sector zelf. De gemeente Rotterdam heeft het voortouw genomen en als eerste gemeente besloten voor de periode 2021-2024 een subsidietoelage voor fair pay in te voeren. De gemeente onderschreef daarmee de noodzaak tot een gezonde arbeidsmarkt in de culturele en creatieve sector en heeft destijds een extra budget beschikbaar gesteld om de sector te ondersteunen in het doorvoeren van fair pay. Als financiële basis onder het toegevoegde bedrag 2021-2024 werd 2018 als vertrekpunt genomen (meest recent beschikbare jaarcijfers) met twee parameters:

- *Totale meerkosten om fair pay te realiseren binnen de cultuurplaninstellingen*
Voor de instellingen in het Cultuurplan 2021-2024 kwamen meerkosten fair pay op bijna € 7,2 mln. Die meerkosten bestonden voor ruim de helft uit een compensatie voor een tekortschietende beloning (ten opzichte van de cao of beloningsrichtlijn) en voor krap de helft uit een compensatie voor onbetaald structureel overwerk.
- *Aandeel gemeentelijke cultuurplansubsidie op de totale exploitatielasten van cultuurplaninstellingen*
Het totaal cultuurplansubsidie als percentage op de totale exploitatie van de cultuurplaninstellingen bleek bij doorrekening gemiddeld 39% te bedragen. Rekening houdend met de financiële verantwoordelijkheid van de gemeente Rotterdam en een proportionele bijdrage van de andere financiers (Rijk, provincie, private fondsen, sponsors, publiek, enzovoort) werd het financiële aandeel van de gemeente Rotterdam berekend op 39% van € 7,2 mln, zijnde € 2,7 mln.

Op basis van een door een onafhankelijk bureau (SiRM) uitgevoerd onderzoek is vervolgens voor elke cultuurplaninstelling berekend of aanvullend budget in de vorm van een toeslag voor fair pay benodigd was bovenop de geadviseerde subsidiebijdrage en zo ja, voor welk bedrag.

Zo ontstond een verdeelsleutel naar deelsector/discipline en grootteklasse. Een en ander leidde concreet tot een gedifferentieerde procentuele opslag op de cultuurplansubsidies 2021-2024. We onderscheiden de volgende grootteklassen en disciplines:

- klein jaaromzet < € 400.000
- midden jaaromzet € 400.000 <> € 900.000
- groot jaaromzet € 900.000 <> € 3 miljoen
- extra groot jaaromzet > € 3 miljoen

	% Klein	% Midden	% Groot	% Extra groot
Beeldende en visuele kunsten e.d.	39,937	35,252	7,008	0
Musea en erfgoed	19,067	7,860	5,283	0
Dans	29,755	48,940	0,950	0
Theater	35,328	18,901	7,286	0
Klassieke muziek	30,487	.	50,304	0
Pop, jazz en urban	8,692	6,589	16,471	0
Festivals	17,208	26,003	6,043	0
Overig	25,711	5,834	14,719	0

Opslagen voor fair pay op de cultuurplansubsidie plus BKV-gelden (in %) naar grootteklasse en deelsector, SiRM 2020 (p.8)

Het probleem van de meerkosten is relatief het grootst bij de categorie *kleine instellingen*. In het kader van de kernwaarde Solidariteit in de Fair Practice Code was dat mede een argument om deze grootteklasse extra te ondersteunen. De categorie *extra groot*, waar de meerkosten gemiddeld 1,6% van de totale lasten bedroegen, kwam niet in aanmerking voor de fair pay subsidie. Van instellingen van dit kaliber, waaronder de instellingen in de Rotterdamse Culturele Basis (RCB) en o.a. Jeugdtheater Hofplein, werd verwacht dat zij hun werknemers en ingehuurde zzp'ers fair belonen en de meerkosten binnen hun normale bedrijfsvoering op zouden vangen. Daar waar dit in de praktijk toch niet mogelijk bleek, heeft het college in twee gevallen een uitzondering gemaakt.⁵ Jeugdtheater Hofplein werd in 2021 de derde uitzondering.

Deze toeslag was niet vrijblijvend. Bij de aanvraag Cultuurplan 2021-2024 vroeg de gemeente de instellingen op verschillende momenten om extra inspanningen en stappen te zetten in fair pay:

- In de Handleiding voor het aanvragen van het Cultuurplan 21/24 is opgenomen dat de gemeente vraagt de Fair Practice Code te onderschrijven en toe te passen volgens het principe 'pas toe of leg uit': de sector wordt gekenmerkt door grote verscheidenheid. Vanuit dit principe worden instellingen geacht in hun verantwoording uit te leggen waarom ze in staat waren bepaalde afspraken niet na te komen waardoor ook gebreken en best practices zichtbaar worden. In deze handleiding staat:

⁵ Bij aanvang van de cultuurplanperiode 2021-2024, namelijk voor het Rotterdams Philharmonisch Orkest en het Nederlands Fotomuseum. Voor het orkest en het Nederlands Fotomuseum is extra budget toegevoegd voor gedeeltelijke dekking (39%) van de meerkosten voor de uitvoering van de remplaçantenregeling respectievelijk het oplossen van in het verleden ontstane achterstanden.

"(...) beschrijft u in welke mate uw instelling in de periode 2021-2024 voldoet aan de Fair Practice Code, en in het bijzonder aan de kernwaarde solidariteit. Deze kernwaarde houdt in dat er tegenover werk een eerlijke beloning staat; oftewel fair pay. Mogelijk leidt het doorvoeren van fair pay bij uw instelling tot een lagere output (aantal activiteiten). Bij de beoordeling (...) zal hiermee coulant omgegaan worden.

Geef in uw beschrijving inzicht in de stappen die u gedurende het komende Cultuurplan 2021-2024 gaat zetten en wat de gevolgen zijn voor de bedrijfsvoering en de output van uw instelling."

- In het Cultuurplan 2021-2024. Stad in transitie, cultuur in verandering (raadsbesluit 26 november 2020) staat op pagina 8:
"Bij het toepassen van de Fair Practice Code zijn wij ons ervan bewust dat toepassing ervan mogelijk zal leiden tot een lagere output dan in de vorige cultuurplanperiode. Bovendien zal nog niet voor alle instellingen een gelijk instapniveau gelden. Van sommige instellingen is bekend of mag verwacht worden dat zij al in hoge mate de code volgen. (...)."

De cultuurplaninstellingen met een positief advies 2025-2028 zijn over het algemeen opgenomen in het ontwerp Cultuurplan 2025-2028 voor een geadviseerd subsidiebedrag op prijspeil 2024. In dat bedrag zit dus voor instellingen met een omzet tot € 3 miljoen de fair pay compensatie 2021-2024 opgenomen, die in 2021 aan het subsidiebedrag is toegevoegd.

Jeugdtheater Hofplein

Na verbindendverklaring van de cao kunsteducatie in 2021 verleende de gemeente voor de naleving van de cao aan Jeugdtheater Hofplein als vertrekpunt 100% compensatie voor de meerkosten fair pay. In 2021 ging het nog om een incidentele subsidie van € 312.837 voor de periode juli-december 2021. In de Voorjaarsnota 2022 is voor Jeugdtheater Hofplein € 875.000 per jaar geormerkt voor de resterende cultuurplanperiode (tot en met 31 december 2024) en in de subsidieverlening toegevoegd aan de cultuurplan-subsidie. Dit betrof een uitzondering op de toekenning van de fair pay toeslag zoals die voor andere instellingen is toegepast. Waarbij het college een inspanningsverplichting verwachtte van alle instellingen, dus ook van Jeugdtheater Hofplein, om financieel meer verantwoordelijkheid te nemen voor fair pay.

De commissie Cultuurplan heeft gesignaleerd dat het Jeugdtheater Hofplein in 2021-2024 als enige instelling *volledige* vergoeding van de fair pay lasten heeft ontvangen. De adviescommissie heeft geadviseerd om een bedrag van circa € 900.000 voor meerkosten volgend uit de cao Kunsteducatie niet te honoreren, omdat dit een tijdelijke regeling zou betreffen voor 2021-2024.

Er zijn geen afspraken gemaakt met Jeugdtheater Hofplein over toevoeging van dit bedrag vanaf 2025. Jeugdtheater Hofplein had er wat het college betreft wel van uit mogen gaan dat fair pay middelen in ieder geval gedeeltelijk voor 2025-2028 in stand zouden blijven. Het college stelt de fair pay bijdrage dan ook niet ter discussie, wél de hoogte ervan. Het vertrekpunt voor de subsidieperiode is de hoogte van de subsidie in 2024, maar gelet op de wens van het college om de genoemde uitzonderingspositie van Hofplein op termijn te beëindigen is gekozen voor een afbouw in de periode 2025-2028. Het gemiddelde ligt dan lager dan het subsidieniveau in 2024. Dit laat onverlet dat Jeugdtheater Hofplein een uitzondering blijft, maar dat het college in het positieve inhoudelijke advies van de commissie stevige onderbouwing daarvoor herkent.

De fair pay-toeslag voor andere instellingen (aanvullend op de omzeteis van maximaal € 3 miljoen) dekt slechts een deel van de volledige meerkosten wanneer die instellingen uitgaan van het volgen van de CAO of collectieve tariefafspraken. Het collegebesluit is daarom gebaseerd op een meer dan redelijk afbouwscenario, van € 875.000 in 2025 (100%) tot en met € 625.000 in 2028 (70%), leidend tot gemiddeld € 750.000 per jaar (85%) boven op het jaarlijkse subsidiebedrag van € 1.625.000. Hierin is het accres van 3,01% (2025) nog niet meegenomen. Deze financiële compensatie in 2025-2028 kan alleen mogelijk gemaakt worden als sprake is van afbouw. Hoe mogelijke afbouw na 2028 er concreet uitziet, blijft onderwerp van gesprek met Jeugdtheater Hofplein.

Het college wil, gelet op bovengenoemde context, onderzoek van SiRM én omgang met andere cultuurplaninstellingen, dat Jeugdtheater Hofplein meer verantwoordelijkheid neemt door inspanningen om een groter deel van de meerkosten op termijn zelf op te vangen; vandaar dat de dekking van de meerkosten gedurende de cultuurplanperiode 2025-2028 jaarlijks wordt afgebouwd en een eerste stap is richting de gemiddelde fair pay dekking bij andere instellingen. Daarbij vormen de fair pay bijdrage voor Jeugdtheater Hofplein en het afbouwvoorstel nog steeds een uitzondering ten opzichte van andere culturele instellingen.

Toezegging 24bb006997 - Cultuurplanperiode 2025-2028 – Boijmans en Belvédère

De wethouder komt schriftelijk terug op de vraag van de heer Engberts over Boijmans en Belvédère. Lid Engberts vroeg het volgende: "Bij Verhalenhuis Belvédère zit in het advies een verwijzing naar Boijmans dat een deel door Boijmans zou moeten worden betaald. Dat werd weer bestreden bij het inspreken, maar in het voorstel staat eigenlijk alleen 'wij volgen het advies'. Dus ik ben benieuwd wie nu die rekening gaat betalen want ik kan me niet voorstellen dat Boijmans dat gaat doen".

Inderdaad vragen wij Museum Boijmans Van Beuningen niet om mee te betalen aan de depotfunctie van Verhalenhuis Belvédère. De gedachte dat Boijmans dit voor zijn rekening zou moeten nemen is niet aan de orde. Het beheren van een collectie behoort tot de eigen verantwoordelijkheid van de instelling. Als de zin "wij nemen het advies over" in uw commissie tot een andere conclusie leidde, neem ik dat misverstand hierbij graag weg. De zinsnede moet gelezen worden als het overnemen van het geadviseerde subsidiebedrag.

Waar het subsidiebedrag 2025-2028 Verhalenhuis Belvédère noopt tot een aangepast plan en een aangepaste exploitatiebegroting, ontstaat wat mij betreft de ruimte voor het Verhalenhuis ook opnieuw naar de concrete inrichting van deze depotfunctie te kijken en daarin eigenstandige afwegingen te maken.

Toezegging 24bb006998 - Cultuurplanperiode 2025-2028 - Financiers

De wethouder zegt toe om de commissie zo snel mogelijk te informeren over eventuele externe financiers en welke organisaties daarmee eventueel gered kunnen worden.

Het klopt dat ik in contact ben met weldoeners die mogelijk een helpende hand bieden aan enkele instellingen. In de commissievergadering kon ik laten weten dat in ieder geval Sinfonia Rotterdam hierop mag rekenen. Deze weldoeners zijn de initiator en bepalen zelf met welke partijen gesproken wordt. Op dit moment heb ik geen ander bericht, dan zoals met u op 9 oktober jl. gedeeld.

Ons kenmerk: 11/11
21 oktober 2024
M2410-1777

Met deze brief heb ik uw verzoek om nadere toelichting en informatie langs de lijn van de toezeggingen beantwoord. Ik vertrouw er dan ook op dat u deze acht toezeggingen als afgedaan zult beschouwen.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Said Kasmi', enclosed within a large, hand-drawn oval shape.

Said Kasmi
Wethouder Onderwijs, Cultuur, Evenementen